

Eigen regie in de gezondheidszorg, 25 nov in Nunspeet.

Zorgbelang Gelderland, LOC -Gelderland en RSBO Noord Veluwe organiseerden op 25 nov. jl. een bijeenkomst over 'Eigen regie in de gezondheidszorg, Wens of noodzaak?'

Het voeren van regie over het eigen leven is een waarde waarvan wordt aangenomen dat die voor iedereen belangrijk is. Mensen willen zo veel mogelijk zichzelf kunnen redden. Zelfs als daarbij ondersteuning nodig is, willen zij toch de touwtjes in eigen handen kunnen houden. Echter dit is niet altijd even makkelijk, zeker als men afhankelijk wordt van hulpverleners.

Wat is Eigen regie en wat is er nog meer? Dhr. Beltman van MOVISIE gaf een aantal definities:

"Eigen regie

vermogen van iemand om zelfstandig te bepalen hoe zijn leven op verschillende levensgebieden zoals wonen, werken, sociale contacten, eruit moet zien; ook de mogelijkheid om iemand zo veel mogelijk regie te laten houden over zijn leven wanneer hij zorg en/of begeleiding nodig heeft

Zelfredzaamheid

vermogen om dagelijkse algemene levensverrichtingen zelfstandig te kunnen doen, bijvoorbeeld wassen, aankleden en koken en vermogen om sociaal te kunnen functioneren

Autonomie

zelfstandigheid, onafhankelijkheid van personen".

Mw. Walda werkt bij Driezorg, een organisatie die dienstverlening en faciliteiten biedt op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Zij hield een inleiding over hoe Driezorg de indicaties voor zorgzwaartepakketten vertaald naar zorgarrangementen. In deze zorgarrangementen wordt rekening gehouden met de eigen regievoering door cliënten. Dit houdt in dat de zorg wordt ingevuld op basis van de persoonlijke wensen van de cliënt. Elke cliënt heeft hiervoor opnieuw een intake gekregen met de eerstverantwoordelijk verpleegkundige. In dit gesprek is gekeken wat de cliënt wil en hoe Driezorg hierop kan inspelen. De afspraken worden vastgelegd in een zorgleefplan. Driezorg heeft het personeel getraind in hoe zij de eigen regie van de cliënten kunnen versterken.

Vervolgens ging de dagvoorzitter, dhr Roseboom, in gesprek met de 40 aanwezigen in de zaal en een groot panel bestaande uit:

- 5 hulpverleners:
 - Dhr. Gunneweg, huisarts
 - Mw. Voortman-Dekker, wijkverpleegkundige in Putten voor Icare
 - Dhr Van Damme, wijkverpleegkundige team Voorthuizen, Buurtzorg Nederland,
 - Mw. Kanters, netwerkcoördinator Palliatieve Thuiszorg Noordwest Veluwe
 - Mw Den Besten, projectleider St Jansdal Academie, ziekenhuis St Jansdal

- 4 mensen namens zorggebruikers:
 - Mw. Mulder-Arentzen ,voorzitter cliëntenraad Primair Huisartsen Post
 - Dhr. Ten Hove, mantelzorger
 - Dhr. Pitstra, secretaris cliëntenraad De Dillenburg en Rehoboth, onderdeel van Zorggroep Noord-West Veluwe
 - Dhr Leeuwis, lid Patienten Advies Raad, St Jansdal Ziekenhuis.

Wat is eigen regie voor u?

- De huisarts zegt zich bij uitstek bezig te houden met het versterken van het zelfoplossend vermogen. Hij biedt keuzemogelijkheden en vraagt wat de patiënt dan zelf wil.
- Het St. Jansdal ziekenhuis legt nadruk op klantgerichtheid, naast technisch handelen is oog voor communicatie en bejegening van belang. Allen die direct patiëntcontact hebben gaan verplicht op communicatietraining.
- Voor Buurtzorg: wij zijn te gast bij patiënten, proberen via een goede intake te bespreken wat de cliënt wil en zo de zorg af te stemmen zoveel mogelijk in overeenstemming met de cliënt.
- Voor de mantelzorger is regie van zijn echtgenoot die in het verpleeghuis woont belangrijk, maar zeker ook zijn eigen regie als mantelzorger, om het aan te kunnen. Eigen regie levert geld op: er wordt steeds meer uitgegaan van de ondersteuning door mantelzorgers waardoor er minder zorg ingezet hoeft te worden.
- Volgens de voorzitter van cliëntenraad Primair Huisartsenpost zijn de mensen die bij een huisarts komen relatief gezond, dus in staat eigen regie te voeren.
- Indien iemand palliatieve zorg behoeft is de indicatie die voor zorg wordt afgegeven hoog, de tegemoetkoming voor zorg is dan hoog en er kan veel zorg geleverd worden. Er is dan veel ruimte voor echt contact en uitgaan van de wensen van de patiënt.

Hoe onafhankelijk is een organisatie in het leveren van zorg?

- Mw. Walda van Driezorg geeft aan dat in verband met krimpende budgetten vanuit de AWBZ het steeds moeilijker wordt om goede zorg te leveren. Met name bij de intramurale plaatsingen zal de leidinggevende dagelijks aan de medewerkers moeten overbrengen hoe zij cliëntgericht moeten werken, uitgaande van de wensen van de cliënt en niet uitgaande van het aanbod dat er is. De grootste kostenpost is de scholing van medewerkers.
- Buurtzorg geeft aan het hen in de wijkverpleging wel lukt om vanuit de indicatie de juiste zorg te leveren.
- Naast zorg leveren is regelmatig evalueren ook van belang, net als de vertrouwensrelatie tussen zorgverlener en patiënt/cliënt.

Hoe vrij is iemand in het wel of niet nemen van het aanbod?

- In theorie ben is men vrij in de keuze van een verzorgingshuis. Echter in de praktijk overkomt het je en is men afhankelijk waar er plaats is.
- Als je in een afhankelijke situatie komt ben je wel vrij om keuzes te maken voor zorg, dan moet je het zelf betalen, aldus mw. Mulder. Het zou goed zijn als mensen zouden gaan

'shoppen' bij verpleeghuizen, wat krijg ik voor welke prijs? Op website www.kiesbeter.nl staat een overzicht.

Hoe gaan we om met jonge mantelzorgers?

- Icare levert ook thuisbegeleiding bij bv jonge zieke ouders om zo jonge mantelzorgers te ondersteunen. Tijdens de intake komt dit ter sprake.

Mantelzorg en artsbezoek

- Als mantelzorger is het van belang niet de regie over te nemen maar degene zo te steunen dat deze zelf de regie houdt.
- Als een mantelzorger mee gaat met de patiënt naar een huisarts, zal deze zich blijven richten op de patiënt en niet op de mantelzorger. Samen als mantelzorger het gesprek vooraf doornemen en na het consult is steunend.
- Cliënten moeten leren goede vragen te stellen.
- Tip van de huisarts: bereid het gesprek naar een arts of verpleegkundige goed voor. Maak vooraf een lijst met vragen, neem die in drievoud mee en zorg dat allen de vragen voor zich hebben. Zo houd je de regie. Laat de mantelzorger de antwoorden opschrijven.

Hoe wordt de zorg ervaren?

- Door een mantelzorger wordt de zorg soms niet goed ervaren, terwijl de partner die zorg ontvangt wel tevreden is. Hoe leg je de norm, wordt dit anders bij opname? Het is relatief.
- De zorgvraag en de verwachtingen moeten bij elkaar gebracht worden. Als de zorg zwaarder wordt, moet het aangepast worden. In de extramurale zorg is er meer fluctuatie in de zwaarte van zorg, in vergelijking met intramurale zorg. Het personeelsbeleid moet dan ook worden aangepast, kunnen inspelen op zwaardere zorg.

Bepaalt de omgeving waarin iemand opgroeit en woont eigenlijk mede of iemand gewend is om zelf de regie te voeren over zijn leven?

- Opleiding en vaardigheden spelen mee bij het voeren van de eigen regie. Voor eigen regie is de eigen verantwoordelijkheid een onderdeel, kritisch zijn ten opzichte van jezelf en ten opzichte van de hulpverlener.
- Maar het is ook de deskundigheid van de zorgverlener om duidelijkheid te krijgen wat de wensen en vragen van de cliënt zijn.
- Cliënten moeten leren goede vragen te stellen, de behoefte hieraan is duidelijk. Icare heeft een klantenpanel georganiseerd om ook op die wijze te luisteren naar hun klanten. De effecten van dit panel zijn boven verwachting

Suggestie voor een volgende keer

- Versterken van de eigen kracht voor kwetsbare burgers
- Leefbaarheid in een wijk
- Pastorale zorg, naast zorg ook spirituele zorg
- Financiële situatie in een verzorgingshuis: wat moet je erbij sparen?